

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Zalaegerszeg — zalalövői vasut.

Még a mai generáció szemei előtt fejlődött Zalaegerszeg a világtól elmaradt, eldugott faluból várossá. Csak egy lassan döcögő és a mai kor követelményeihez képest primitív vicinális vasutat kaptunk s már a forgalomnak ez az egy utja is képes volt arra, hogy kiemelje a várost ősi elmaradottságából.

Eleinknek, a bölcs kupaktanácsnak szükségletűsége és korlátolt észjárása miatt a Délivasut, amelynek az eredeti trasz szerint Zalaegerszeg mellett kellett volna haladnia, csak 7 kilométerrel fűtől be a városba. Emiatt most már hiába reklamálnak. A Délivasut már nem kanyarodik felénk s amit elmulasztottak a derék elődök, azt már jóvá tenni nem lehet. Nagykanizsa és Szombathely között szép fejlődésre és közgazdasági szerepre lett volna hivatva Zalavármegye székvárosa, de a forgalomból úgy kizárta önmagát, hogy el kellett maradnia. Most már csak azon törhetjük a fejünket, hogy a jövőt is el ne puskázzuk s iparkodjunk valamilyen kivergődni elszigetelt helyzetünkből.

Hogy ezt csak a közlekedés modern eszközeivel érhetjük el, azt magyarázni nem kell. Manapság már csak a vasutak

képesek felemelni egy várost vagy vidéket. Ezek a forgalom felszívó erei, ezeken keresztül áramlik a gazdasági és kulturális élet minden mozgalmá a városok felé.

A vidék a vidéki gőcpontokkal s a vidéki városok az ország központjával keresik a minél gyorsabb és közvetlen összeköttetést.

Hazánkban is sok példára tudnánk rámutatni annak az igazolására, hogy a vasuti összeköttetések létesítése minden áldozatot megér. Annak a bizonyítására pedig, hogy mennyire elmarad egy vidék, amelynek vasutja nincs, itt vagyunk szomorú példának mi magunk, az egész Göcsej és Zalavármegyének majdnem egész nyugati része.

Szinte csodálkozik az ember azon a rövidlátáson, amellyel a vasuti kérdést nálunk kezelték. Amikor más vidékeken már keresztül-kasul járt a vasparipa, Zalavármegyének még csak egyetlen vasutja volt. Nem mozdultak meg sem a közélet vezetői, sem az érdekeltségek, hanem várták a jó szerencsét és később elnézték, hogy ránk nézve teljesen idegenek vigyék el a vasutépítés hasznát és dícsőségét. Amikor pedig mégis rákerült a sor a vasutépítésre, akkor azután minden tervszerűség és előrelátás nélkül csi-

nálták a vasutipolitikát. A székváros és a legelmaradottabb vidékek érdekében alig történt valami, sőt mintha egyenesen mellőzni akarták volna Zalaegerszeget, amelyet pedig könnyen a helyi érdekű vasutak egyik gőcpontjává lehetett volna tenni. A csatlakozások szinte képtelen helyzeteket teremtettek s a székváros vasuti összeköttetés dolgában nagyon sok apró falunál is kedvezőtlenebb helyzetben van.

Az az óhaj, hogy a Boba—csáktornyai vasut elsőosztályú pályává alakuljon át s erre keresse a kormány a második fumei utat, talán megvalósul valamikor, de mindenesetre a messze jövő zenéje. Ezt tehát, ha folyton sürgetjük és hangoztatjuk is, egyelőre tegyük el a jámbor óhajások közé.

Van azonban egy közelebb fekvő, könnyebben is keresztülvihető s nem kevésbé fontos vasut, amelynek megvalósítása Zalaegerszeg városra nézve új korszakot jelentene.

A városnak nyugat felé kell összeköttetést keresnie, hogy egyrészt egy nagy vidék forgalmát biztosítsa magának, másrészt pedig kiviteli piacokat kereshessen Stajersországban. Életbevágó érdek másodízben az, hogy az ország fővárosához közvetlenebb utat kapjunk.

Csalódás.

Petrov, a derék kishivatalnok, akinek szerény igényei hiába lépték volna túl évi ezer rubelnyi fizetését, boldogan s meglehetősen üdögölt öreg, de kopott bőrkarosszékekben, a ujságját olvasgatta.

Hűséges életpárja ott tett-vett körülötte s amint meglátta férje kezében a lapot, hirtelen megázólt:

— Most jut eszembe, hogy ma még nem néztem a sorsolási jegyzéket. Pedig . . . Oh Istenkém, Istenkém nem is szeretsz te minket annyira . . .

Petrov meglehetősen egykedvűen nézett el lapja fölött a feleségére.

— Ja! a sorsjegy? Hogy talán kihúzták volna? No lássuk. Mi is a száma?

— 6888—12.

Petrov sohasem gondolt arra, hogy valaha kihúzzák a sorsjegyét. Ilyesmire ő sohasem számított, s meg se nézte még eddig egyetlen egyszer sem a húzási eredményt. Most azonban, mivel nagyon ráért, kezdte tekintetével végigszántani a számokat. S egyszer csak mintha elborult volna előtte a világ . . . ! Szinte elszédült. Ott látta maga előtt a 6888-as számot. Megremegett a hirtelen jött izgatottságtól s a

betűk ölmagas óriásokként táncoltak szemei előtt.

— Asszony! . . . Marja! . . . Gyere, olvasd te is . . . ! Én . . . Én . . . talán nem is látok jól . . . dadogta izgatottan. Kihúzták a számunkat.

Az asszony kipirult arccal nézett férjére.

— Kihúzták, igen kihúzták. Minden kétséget kizárólag kihúzták. Gyere olvasd hát és győződj meg róla magad is.

Az asszony belepillantott a lapba s amikor meglátta a számot, úgy érezte, hogy a feje azonnal szétszakad. Szíve hangosan dobogott, halántéka lüktetett.

— És a sorsszám? — kérdezte, mikor már küssé magához tért.

— Csak lassan, csak türelem — válaszolt Petrov, aki már szinte beleélté magát annak az embernek a szerepébe, aki maga sem tudja hogyan, de hirtelen, egyszerre csak meggazdagodik. Csalódnia azonban még mindig ráérünk. A szám a második sorban áll, így hát 75.000 rubelt nyert. Ez már mindenesetre pénz, sőt még vagyonnak is nevezhetjük. Hanem hát a sorsszám . . . ? Megnézem azt is. Ej, ej, anyjuk, ha csakugyan nyernénk!

És erre aztán, bár maguk sem tudták volna megmondani, hogy miért, elnevezték magukat. Nevezték, hahótáztak, tomboltak. Szinte leré-

szegedtek attól a gondolattól, hogy nyertek. Azaz, hogy nyerhetnének, mert a sorsszámot még mindig nem nézte meg Petrov, hanem kezébe kapva az ujságot, örületes táncra kerekedett az asztal körül. Feje már zugott a benne kavargó tervezgetésektől.

— Ha valóban nyertünk volna — szólt neki kibevülve — egészen új életet kezdenék. A pénz harmadrészen birtokot vásárolnánk, pár ezer rubelt felemésztenének a rögtönös kiadások, egy kicsit utaznánk, szórakoznánk, a többi pénzt pedig eltehetnénk valami jó helyre, ahol bőven gyümöleszik.

A birtokvásárlás eszméje csakhamar megnyerte az asszony tetszését is.

— Valahol Orlov környékén vennék földet — fűzte tovább gondolatait Petrov — ott még nyaralóról sem kellene gondoskodni s a befektetés is jövedelmezne.

S e gondolatra olyan melege lett, hogy hűsítőt kért. Kicsibe mult, hogy szét nem pattant a boldogságtól.

A fantázia nagymester ezer meg ezer káprázatos, ragyogó képet festett pár pillanat alatt Petrov felizgatott agyába. Nem gondolt semmire, csak arra, hogy nem kell többé a pipatüstös, romlott levegőjű hivatalba járnia s bucsut mondhat a porlepte iratosomóknak. Milyen élvezet lesz ott künn a mezőn, az erdőn, ha naplemente

A Körmen—muraszombati vasut kiépítésével szinte önmagától kínálkozik az a terv, hogy a Zalaegerszeg—zalalövői vonal is kiépíttessék s ezzel meglegyen a vasuti összeköttetésünk Grázzal. Igaz hogy lett volna ránk nézve kedvezőbb és egyenesebb ut is, de ma már kénytelenek vagyunk számolni az adott helyzettel s azt az utat kell keresnünk, amely legolcsóbban és legközelebb bekapcsol bennünket a világutakba.

A Körmen—muraszombati vasut a vármegye jelentékeny vidékét elterelte a székvárostól s emellett amíg például Zalalövő már közvetlen piacokat kap terményeire, Zalaegerszeg elszigetelten marad továbbra is és erőteljesebb forgalom ki sem fejlődhetik.

Ennek az összeköttetésnek a létesítését elodázní nem szabad, esetleg csak azért, hogy valamikor, talán egy félszázad múlva, kedvezőbb irányt is kaphatnánk. Meg kell ragadnunk azt a lehetőséget, amelyet az élet kínál s utópiákért ne adjuk fel a megvalósítható tervet.

De a Zalalövő—zalaegerszegi vonal kiépítése még nem teljes megoldás. Zalaegerszegnek Budapest felé is egyenes utat kell keresnie, amit legjobban úgy valósíthatna meg, ha Keszthellyel nyerne közvetlen összeköttetést.

A Zalaegerszeg—keszthelyi vasuterv nem új dolog. Már évekkel ezelőtt felmerült ez az eszme, csak hogy senki sem vette komolyan kézbe. A Balatonparti vasut megnyitásával azonban most már igazán aktuálissá vált ez a terv is.

Tudjuk, hogy a Balatonparti vasut legnagyobb hibája az, hogy Keszthelyt elkerüli. Balatonparti vasutat szinte képtelenség volt úgy elképzelni, hogy a magyar tenger partjának egyetlen számottevő városát ne érintse. És mégis megtörtént. Az

okát ne kutassuk. Nem szeretnénk feltelezni azt, hogy a protekció vezette más irányba a vasutat. Nem szeretnénk elhinni azt sem, hogy ezt a hibát minél előbb helyre ne hoznák. Keszthelynek közvetlen csatlakozást kell kapnia a Balatonparti vasutal. Ugy Keszthelynek, mint Zalaegerszegnek közös érdeke, hogy a székváros és Keszthely között a vasut kiépüljön, mert ezt anélkül, hogy a Balatonparti vasutba ne kapcsolódnék, elképzelni sem lehet.

Nem mondjuk, hogy mindez rövid időre szóló program s máról holnapra megvalósulhat. De erős akcióval igenis keresztül vihető.

Ugy tudjuk, hogy a Körmen—muraszombati vasut engedélyese a Zalalövő—zalaegerszegi vonal kiépítése iránt újból lépéseket tett. Folyamodása, amelyben segély megszavazását kéri, Zalaegerszeg város tanácsa előtt fekszik s legközelebb a képviselőtestület elé kerül.

Nem fessegetjük ezuttal azt a kérdést, hogy a város képes lesz-e azt a 100.000 K segélyt megadni, amit az engedélyes kér, csak arra utalunk, hogy ha a vonal kiépítése biztosítható lesz, el ne mulassza a város megtenni a kezdeményező lépéseket a keszthelyi összeköttetés létesítése iránt. Azt hisszük, hogy ennek a tervnek a vármegye intéző körei is jobban nyerhetők volnának, mint ha csak a zalalövői vonal építtetik ki, mert az ennek folytatását képező keszthelyi vonal már az egész vármegye érdekeit is érinti.

A város képviselőtestülete foglalkozzék a kérdéssel alaposan és körültekintéssel, mert meglehet, hogy ha újból elszalasztjuk az alkalmat, ismét olyan helyrehozhatatlan hibát követünk el, mint amikor a Déli vasutat kikergettük a határból.

után fürödhetik s gyönyörködhetik a halak kergetőzésében. Fürdő után egy eszébe illatos tea, azután pedig elmegy sétálni, vagy a szomszédokkal szórakozik.

— Bizony, legislegjobb lenne, ha birtokot vennénk! — ismételte még az asszony.

A jó Petrov azonban nem is hallgatott rá. Beképzelte magát egy hüvös, esős, borongós őszi estbe, amikor séta után kétszeresen jól esik egy-két pohár vutki. Megindul az eső. Szomorú, egyhangu lesz az élet. Nem lehet sehová sem menni, otthon kell ülni s hallgatni meghuzódva a kályhasarokban az esőcseppek egyhangu kopogását.

Szinte összerázkódott ettől a képtől. Már előre gyilkolta az nnaalom. Hirtelen mást gondolt hát s így szólt:

— Te asszony, tudod mit? Elmegyünk külföldre . . .

Arra gondolt, elutazik valahová Olaszországba, vagy még tovább, le délre, a tengeren túl Afrikába . . . Egyiptomba . . .

Marja, a hú hitves még meg is cirógatta érte a borotvás állát, s nem győzte dicsérni a tervet.

— Nagyszerű eszme! Pompás! Oh mily régi álmom valósul meg. Olaszországot, Nápolyt látni és . . . és . . . és talán most már megnézheted azt a sorszámot is.

— Azonnal, drágám, azonnal! Csak még egy pillanat!

Fel s alá sétált a szobában s a képzelete szabadjára eresztett madárként csapongott. Most már arra gondolt, hogy ha a felesége is vele utazik, hogyan, mint lenne akkor? Jaj csak azt ne!

Inkább egyedül, vagy valami csicsergő, vidám nővel kelne utra, csak olyan asszonnyal nem, aki mindig a gyerekekre gondol s kitörlik a foga, amint a kopekeket hozzáverdesi. Borzadva gondolta el feleségét a rengeteg sok utipodgyász között, amikre mind neki kell gondolnia, neki kell gorombáskodnia hordárral, kocsissal, vasutassal, hajóslegényekkel, az egész világgal a felesége zsémbeskedései miatt. Miért is van hát az az ostoba sorsjegy! . . .

Egyszerre megváltozott. Olyan üdének, elevennek, duzzadónak és fiatalnak érezte magát, mint ezelőtt harminc évvel s jól szemügyre véve a felesége arcát, mindig több ráncot és foltot vélt azon fölfedezni. Mit is csinálna külföldön a felesége, unatkozna és tönkre lenne téve minden szórakozása. Inkább azon a pénzen segíti a felesége rokonait, mert úgy is egészen bizonyos, hogy megrohannák. Pedig de gyűlöli valamennyit. Még a felesége arcát is kiálhatatlannak találja.

És amint így évődött magában, arcáról eltűnt

Beszámoló.

A politika nem szünetel a nyári hőségben sem, sőt nagy szenzációja van. Sztéryeni József államtitkár beszámolót mondott Brassóban. Két óra hosszáig beszélt s nemcsak a kormány tevékenységéről számolt be, hanem kicsillanik beszédéből a legközelebbi jövőre szóló terv is.

Elismeri ugyan az államtitkár, hogy a koalíció immár tényleg felbomlott, de a választói reform megalkotásáig a fegyverbarátságot feltétlenül fean szeretné tartani. A választójogi reform dolgában teljesen Andrássy álláspontján áll. Az általános titkos választói jogtól a nemzeti állam egységét félti. Békét és politikai pártegységet óhajt.

Sztéryeni a bankkérdésben elfoglalt álláspontja aligha talál viszhangra az országban. Az önálló bank felállítását kívánja ugyan, de nem tartja érdemesnek, hogy a bank miatt az ország rázkódásoknak legyen kitéve.

Az államtitkár beszámolója mindenestre jelentős politikai esemény. Egyrészt tisztázza a koalíció kormányát a meddőség vádjá alól s rámutat a fontos alkotásokra; másrészt — bár csak a sorok között — jelzi azt az irányt, amelyet a kormány a válság megoldásában követni fog.

Ebben a tekintetben a beszámoló megnyugvást nem hozott. Ott vagyunk, ahol voltunk. A kormány — úgy látszik — mindenekelőtt a választói reformot óhajtana tétő alá juttatni s a bankkérdés maradna addig megoldatlanul. Sztéryeni beszédéből legalább így érthető. Azt pedig alig lehet feltenni, hogy ezt a megoldást a függetlenségi párt elfogadja. A békeséget tehát hirdethette az államtitkár, de kilátásba nem helyezhette. Álláspontját hirdethette, de a kibontakozásra nézve nem tudott mondani semmi gyakorlati értékű dolgot.

Az államtitkár az elmúlt három évet a komoly munka korszakának mondja. Ez a korszak ketős irányzatot képvisel; a nemzeti konszolidációt egyrészt; komoly gazdasági és szociális irányzatot másrészt.

A törvényhozás gondoskodott eszközökről és módokról, amelyek a végrehajtó hatalom pártatlanságát biztosítják s a jogbiztonságot növelik. Ezt célozták a közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről és a hatásköri bíróságról szóló törvények; az országgyűlési képviselőválasztások feletti bíráskodásról szóló törvény hatályának meghosszabbítása.

A választójog reformjáról az államtitkár szösz szerint a következőket mondta:

»Az alkotmányos garanciák sorozatának betetőzése kívánt lenni annak a nagy alkotásnak létrehozatala, amely a kormány legfontosabb feladatát volt hivatva megoldani: az általános

a mosoly. Szinte ellenszenvenvel tekintett feleségére, aki nemkülönben hasonló pillantásokat vetett most már rá. Az ő gondolatai is azon jártak, hogy miként lehetne a pénzt kellemesen felhasználni. Férje gondolatait leolvasta az arcáról.

— Hogyisne! — szólt hevesen. Talán elköltenéd a pénzem haszontalanságra. Azt ugyan nem fogod olyan könnyen a karmaid közé kaparintani.

Petrov erre a szóra belemerült az ujságba s szinte felragyogott az arca.

— Jól van, jól. Neked adom a pénzedet! Viheted már . . . Szét is osztotod a testvéreid és rokonaid között. A 6888—22-öt huzták ki, nem a 12-öt!

Egyszerre eloszlott a remény is, harag is s a szobában sötét lett. Szűknek, alacsonyuk találták a megszokott lakást s napjuk végtelen unalmasak lettek. Hát még a dohányfüstös írda s a poros akták!

— Ördög tudja, — tört ki egyszerre Petrov idegességében, — ahová csak lépek, mindenütt valami rongy, vagy papirdarab kerül a lábam alá. Nem söpörsz te ebben a szobában? Azt akarod, hogy végkép kiszökjem a világból? . . . Jó . . . Elmegyek! Elmegyek és felakasztom magamat a legelső fára.

választói jog, amelyre vonatkozó törvényjavaslatot a kormány beterjesztette ugyan, de amely a közbejött politikai események miatt, sajnos, eddig országgyűlésileg elintézhető nem volt. Nagy alkotás ez, a legerősebb nemzeti érzék által sugallva, azzal az alaptétellel, hogy ha a nemzet széles rétegei bevonatnak az alkotmány sáncába, a vezetés biztossá tartsák továbbra is a számbelileg vezető magyarságnak és az intelligenciának. Szükségesnek tartom álláspontomat tekintetben röviden körvonalazni, mert hisz ez a legfontosabb politikai kérdésünk. Meggyőződésem az, hogy oly általános választói jogra, amely egyenlőséget biztosítson minden irányban, ma még nem értünk meg. Meggyőződésem az, hogy aki alkotmányos jogokat van hivatva gyakorolni, aki döntő szavazatot ad le arra nézve, hogy az állam kormányzatában mily irány és elvek érvényesüljenek, annak erre képesnek is kell lennie. Ellenkező esetben mások akaratát érvényesítő tömeguralom fejlődik ki. Ez pedig igen veszedelmes lehet. Meggyőződésem, hogy az ugynevezett általános, egyenlő, titkos választói jog nemzeti szempontból veszedelmes lehet az országra nézve. Ezért az általános választói jognak csupán oly formáját fogadom el, amely e részben a legkevesebb kockázattal jár. Ilyen a kormány javaslata.

Ezután kijelenti, hogy a választójog reformjának megalkotását feltétlenül szükségesnek tartja, mert erre a kormány és az országgyűlés a koronával szemben kötelezettséget vállalt s mert ez az országgyűlésnek önmagával szemben is kötelessége. És ezért, bár az egyesült pártokat más kérdések egymástól elválasztják, nem adja fel a reményt, hogy a pártok, minden szövetség nélkül is meg fogják találni annak a módját, hogy ezt a kérdést mielőbb megoldják.

Ezután áttér a kormány és a törvényhozás működésének ismertetésére, az Ausztriával való gazdasági viszony rendezésére, a nagy jelentőségű, de nem eléggé méltányolt autonóm vámtarifára, az adóreformra, amelyről azt mondja, hogy abban egy élet gazdag tapasztalatai és egy évtized nagy munkájának eredményei vannak lerakva.

Azt fejtette, hogy céltudatos gazdasági politikát kell követnünk a Balkán államokkal szemben, hogy jóvátégjük a multban elkövetett hibákat. Ebből a szempontból megkötötte a kormány Romániával a kereskedelmi szerződést.

Beszámolt az iparfejlesztési akció eredményeiről, a kereskedelmi alkotásokról, a közlekedési politikáról s kiemeli, hogy az utolsó három év alatt 3012 kilométer vasuti vonal épült. Elismeri az államvasutak nagy hiányait s azoknak sürgős kiküszöbölését fontos kormányzati feladatnak mondja.

Behatóan méltatta az államtitkár a kormány és törvényhozás szociálpolitikai működését. Felémeltette a kivándorlást, a szociális alapokra fektetett birtokpolitika kapcsán a lakásügyi politikát, a munkásosztály védelmét.

A bankügyről következőket mondta: Nem kisorsolom azt a fontos kérdést, mely körül ma a politikai harc foly: a bankügyet. Nagy gazdasági jelentősége elvitathatlan. Kezdetül fogva azon az állásponton voltam, hogy ha az önálló bankot súlyos anyagi kockázatok és politikai bonyodalmak nélkül meg lehet teremteni, akkor meg kell azt oldani. Legyen egy időnként vizsdatérő ütköző ponttal kevesebb; ugyanis tülön túl sok van a két állam között. De viszont azt is ugyan ily nyíltsággal ki kell jelentenem, hogy oly nagy fontosságúnak a bankkérdés mostani, tehát határidőhöz kötött megoldását nem tartom, hogy azért az ország egész gazdasági fejlődését kockáztassam, sőt alkotmány konfliktust idézzek elő miatta. Pedig ezt a fejlődést komolyan látom veszélyeztetve.

Nyugodt fejlődésünket csak a korona és a nemzet egyetértése biztosíthatja. Epen azért óhajtandó lenne, hogy megtaláljuk a módot és utat az egyetértés helyreállítására, a korona hatalmának öregbítésére és a nemzet erejének gyarapítására.

Nincs az a hatalmas ország a világon t. uraim, melyet egy két-három évenként visszatérő súlyos politikai válság tönkre ne tenne. Mennél inkább egy országot, melyet belső és külső ellenségek nyugvó pontra amúgy sem engednek.

Azért az ország iránt tartozó kötelességünk, hogy keressük a megértés útjait s normális parlamenti viszonyokat teremtvé, újabb komoly munkához fogjunk.

Kétségkívül nagy munkát végeztünk aránylag rövid idő alatt. A munka nagyobb része azonban még hátra van. Új helyzet előtt áll az ország és az új feladatokat szab.

Szterényi a jövőt aggasztónak tartja. Azt mondja, hogy lehetetlen észre nem venni azt a nagy veszedelmet, amely bennünket több oldalról, de különösen Ausztria nagy vasutállamosítási és hajózási akciójával fenyeget, amelyek nagy hordereje majd akkor tűnik ki, ha szerződéses tárgyalásokra kerül a sor. Ha még sokáig tart a politikai helyzet; ha a harc még sokáig leköti erőnket, akkor félt, hogy komolyan kockáztatjuk vele épen azt, amiért a harc folyt: gazdasági önállóságunk megteremtését.

Aktualitások.

(Pénzbőség.) Az egész európai pénzpiacon a pénz most bőségesen elég. Nálunk sincs benne hiány. Már tudniillik ott, ahová a pénz — a forgalom természete által követelt módon — összehalmozódik: a nagy bankoknál.

Angliából óriási aranyözönlés volt legutóbb Argentína felé, amely amerikai állam az oleó nemzetközi pénzt okosan és célravezetően, hatalmas nemzeti berubázásokra használta fel. Franciaországban is bővében vannak a pénznek, hiszen csak a napokban érkezett a híre, hogy a szerb kormánynak francia tőke nyújt átmeneti előleg állami kölcsöne végleges perfektulásáig.

Németországban ami tőkeérő csak van, az mind a nemzeti erőgyarapodás okos eszéjait szolgálja, a legkülönfélébb vállalkozási formákban.

Ausztriában pedig, ahol a velünk közösségben élők szomszéd sanda szemmel minduntalan érdekeink esorbítására les, feltartóztatatlan erejű a gyarapodás, a mi rovásunkra. Csak a minap kínos feltűnést keltett támadást intéztek odaát búzáink és borunk ellen és alig van napja az évnék, hogy ki ne találjon valamit az osztrák leleményesség, amelyet az önzésen kívül még a gyűlölet is sarkal, amivel Magyarország gazdasági gyengítését szolgálja.

Ilyen körülmények között a közgazdasági élet vezérérfainak, a tőke irányítóinak, a bankvezéreknek az volna a feladatuk, hogy a természetellenes közösség határain belül is, szervező és irányító tevékenységgel oldalirányítsák a bőséges tőkeerőket, ahová a legégetőbb szükség óhajtja s ahol felhasználásukkal nemzeti termelés és ennek nyomán nemzeti vagyonosodás támad.

A magyar bankügyvitel legtöbb helyen rövidlátó, hatalmaskodó és a nagy nemzeti célok szolgálatát még csak nem is keresi. A közép-osztály hitele szervezve nincs. A kisiparos és kiskereskedő tengődő életéről nem is szólunk. Pedig a nemzeti bankpolitika egyttal az okos erősítés politikája is s nem csupán egyes érdekek szolgálatát és egyes nagyobb üzleteknek esetéről esetre való lebonyolítását jelenti.

A bankvezéreknek, már akik hatalmas intézetek élén nagyarányú tőkék felett irányító hatalmat gyakorolnak, ezeket a szempontokat fel

kellene ismerniök. Nagy megmunkálatlan mező, óriási tér van előttük és aki a magyar hiteléletet alaposan megreformálná, beirhatná a nevét Magyarország történetébe is.

A dolog veleje az, hogy most elég bőséges pénzkészletek felett rendelkeznek a nagy magyar bankok és a vállalkozás alszik, mert tehetetlen. mert nincs hitel. Egy iparilag fejlődő és előretörő országnak, mint a miénk, első sorban nemzeti tőkájével kell vállalkoznia, mert csakis így itél felőle kedvezően a jó vállalkozásokra mindig kapható és kevésbé nehézkes külföldi tőke.

* * *

(Kalapdivat.) A mostani női kalapdivattal igen sok baja van a világnak, a hatalmas, széles, nehéz, hosszú, kerek, magas, vödör, kosár, virágoskert, meg tudom is én mi minden formájú kalapokkal. Ezek az óriási építmények eleinte megkacagtattak, aztán feldühösítették, végre pedig halálal fenyegetik az ember életét. Most, hogy a kalapok már elérték a kocsikerék nagyságát és a szénakazal igéző formáját, divatnak hódoló bájos hölgyközönségünk egy új téren összpontosítja leleményességét és ismét alkot nagyot, hatalmasat. Most a kalaptükre került a sor. Sziu indián horgas lándzsák, zulukaffer hajító dárdák, malaji krisek, arab handzsárok, huszárkardok és egyéb öldöklő szerszámok szerepelnek a kalaptük helyett. A mult napokban is majdnem megölt egy embert egy ilyen szuró, vágó eszköz s hogy csak szemének elvesztése árán menekült meg a haláltól, az nem a borneoi lándzsa, pardon! kalaptü kisicségén mulott, hanem a hirtelen alkalmazott orvosi operáció szerencsés következménye volt. Kedves hölgyeim, bocsássanak meg, de ennek fele sem tréfa! Önök most már a divat izléstelenységének hódolva, az ember életét is viszélyeztetik. Hova fog ez vezetni? Azt még elnéztük, hogy az énekes madarak ezreit pusztították el a gyengéd női kezezők. Az erdőket, mezőket kedves énekes koboldjait ragyogó tollazatukért halomra ölte a gyenge szívű, egy esőpp vér láttára ajúlásba eső, de a divat kedvéért még gyilkolni is képes modern hölgyközönség. De megbocsássanak hölgyeim, a legmélyebb lovagias hódolatunk mellett sem óhajtunk a kis tarka tollú énekesek sorsára juani és esetleg a divatos kalapok tetején türe szurva, mint előkelő disz figyelni, sőt a kalaptü borneo lándzsa hegyén lógó szolidabb emberszemdiszt is izléstelennek tartjuk.

* * *

(A röplő ember.) Ikarus át akart repülni a tengeren. Viasszal szárnyakat ragasztott magának, de a nap felolvasztotta a szárnyakat s a merész ifjú a tengerbe esett. És azt hitte a görög nép, hogy a Napisten fényes hajlékát ember meg nem közelítheti, mert lesujtja a haragvó istenség a vakmerőt.

Még néhány évszázaddal ezelőtt is azt tapították nagy tudósok, hogy az ember repülni sohasem fog, mert nem bírja el a levegőt. A léggömb pedig, amely ezt a tételt megdöntötte, alig néhány évtizeddel ezelőtt született meg. És ime ma már Berliot, a bátor francia mérnök, szárnyas gépével átröpül Franciaországból az angol partokra. Felette a görögök haragos Napistene, alatta a mély tenger. A gép repül biztosan, egyenesen. Az ember súlyával együtt mindössze 300 klgr. Egy kicsiny motor hajtja a hatalmas szárnyakat, amelyek úgy mozognak mint a sas szárnyai. A bátor, az erős, a tudós férfiú egyenesen tart Dower felé s 37 perc alatt biztos libbenéssel leszáll egy sziklára, mint a madár.

A világ ujongva üdvözi a nagy eseményt, amely egy újabb hatalmas lépés a levegő meghódítása felé. A tudomány és emberi munka diadala, a haladás útjain való mértőföldes lépés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára, különféle kőszénre, kokszra és faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és fia.

A röplés problémája közeledik a megoldás felé.

A történelem is tel fogja jegyezni Berliot nevét. Megemlékezik a bátor franciáról, valahol a sosok között, vagy a széljegyzetekben. Nagy hely nem jut neki, mert a történelmet az uralkodók és hadvezérek csinálják, akik rombolnak, pusztítanak, nem pedig azok, akik alkotnak és teremtenek s az emberiség jóvoltáért feláldozzák magukat. Hej Berliot! mekkora ember vagy te Napoleonhoz képest.

A hadvezérek fegyverek erdejétől védve indulnak népeket pusztító utjukra s mint hősokeket diosítói öket a história. A tudomány és haladás fanatikussai pedig felszállnak a levegőbe, egy törékeny gépen s nekivágnak a tengernek. Átfogják alakítani a világot s az emberiség fejlődésének új irányt adnak. Eközben pedig a katonák azon török a fejüket: hogyan lehetne a légi közlekedési eszközöket hadi célokra felhasználni. És az lesz a nagy ember, aki a levegőben vív meg egy osatát.

* * *

(Katonai műnyelv.) Ki meri azt mondani, hogy a katonaságnál nem érvényesül a magyar nyelv? Aki ezt kétségbe meri vonni, annak rögtön elébe vágják az intendanturák hirdetményeit, amelyeknek csak egyik oldala német, a másik oldalán ott van a hiteles magyar szöveg.

Hát ez is haladás, az bizonyos. Mert volt olyan idő is, amikor kizárólag német nyelven hívták fel a magyar gazdát, iparost és kereskedőt, hogy szállítson a hadsereg részére búzát, szalmát, bakancsot stb.

Igaz, hogy abban az időben a felhívás csak formáság volt. „Vakulj magyar” — gondolta magában az intendantura s lehetővé tette a szállításban való részvételt — papiroson. Pényleg azonban nem szívesen állt szóba a K. u. K. hadsereg a magyar gazdával és iparossal. Jobban szerette a vállalkozót, mert ebben több volt az élelmesség és pontosság s jobban is el lehetett vele bálni.

A kormányok később mégis belátták, hogy felesleges minden hasznot a közvetítőnek adni s méltánytalanság a magyar termelőt ugyszólván kizárni a katonai szállítások előnyeiből. Manap tehát már valósággal forszírozzák a közvetlen szállítást. Ezért teszik közzé a hirdetményeket magyar nyelven is.

De milyen magyar nyelven! Kerébe török a nyelvünket az intendáns urak, akik között sok magyar van ugyan, de valószínűleg nem ezekre, hanem olyan német urakra bizzák a fordítást, akiknek nem anyanyelvük a magyar. Ezek jobban értenek a műkifejezések gyártásához.

Ember legyen, aki a hirdetmények három rőtös kicirkalmazott mondatait és műszavait megérti. Tanulmányt kell abból csinálni, sőt ez sem elég, hanem külön tanfolyamot kell hallgatni, hogy a kiváncsi gazda rájöjjön a dolgok nyitására s megtudja, mit jelent az, hogy a búzának társzerűnek kell lenni, hogyan kell az ajánlatot kiállítani, a bérleti, ajánlati szállításokban részt venni.

A katonai szállítások körül rettenetesen sok a formáság. Egy egész könyvet tesznek ki a feltételek és kikötések. A hirdetmény pedig nagy lepedő, amely még mindig utal a feltételi füzetre.

Igy azután persze bajos a magyar gazdát a szállításban való részvételre rábírnai. Azt hiszi, hogy a sok feltételnek nem tud megfelelni, mert azokat jóformán meg sem érti.

A német szöveg persze jó. Megfelel a német nyelv szellemének s az évszázados német kereskedelmi műszavakat és kifejezéseket tartalmazza. Ennek a szószerint való lefordítása azután nem

megy a magyar embernek sem a fülébe, sem a fejébe.

Arról kellene tehát első sorban gondoskodni, hogy a hirdetmények érthető magyar nyelven és röviden jelenjenek meg s ne riasztanak vissza a gazdákat a sok formásággal és feltétellel.

Az a furcsa, hogy még a honvéd hadbiztonságok hirdetményei is tele vannak magyartalanságokkal. Valószínűleg átveszik a K. u. K. hirdetményeket. Mert hogy nálunk a honvédség adminisztrációjában is csak a szavak magyarok, a többi csak másolata a közös hadsereg szervezetének.

A cigányok.

Ne neheztelj, tisztelt olvasó, hogy ismét a cigánykérdésről értekezem. Igaz, hogy sokszor és sokféle formában megtárgyalták már ennek a vad népfajnak a garázdálkodásait, de még mindig nem elégszer ahoz, hogy végre valami történjék is.

Azaz bocsánat, nár van országos biztosunk, akinek feladata a cigányügy rendezésével foglalkozni. Tudós, tapasztalt és humánus férfi a méltóságos ur, aki eddig már talán cigány nyelven is megtanult, a vajdákat személyesen ismeri, a cigányok statisztikájával is tisztában van, de még talán önmaga sincs tisztában azzal, hogy miként is volna a fogás kérdés megoldható.

Mert amíg pusztán a humanizmus langyos vizével akarják a cigányokról a piszkot lemosni, addig nem sokra mennek. Már pedig nálunk irtóznak a radikális eszközöktől. Még mindig vannak naiv emberek, akik szent igével szeretnék belemagyarítani Fárao népébe a morált, amelyhez annak érzéke nincs. Vannak nagyhatalmu urak, akik elhiszik, hogy a cigányt csak imádkozni, irni és olvasni kell megtanítani s azonnal megmehesedik a lelke.

Nos hát kérdezzék meg Magyarországon minden felekezetének papjait, hogy Istenhez tért e már valaha a cigány; ki lehet e belőle irtani a feneketlen babonát s meg lehet e tanítani a bűn és erény közti különbségre? Kérdezzék meg azokat a tanítókat, akik már foglalkoztak cigánygyerekekkel, hogy lehet e velük radikális eszközök nélkül boldogulni.

Mi nem hiszük, hogy ezt a népet három generáció elmulása előtt meg lehessen rendszabályozni. Féktelen had ez, amelynek csak a vasszigor használ.

Nem volt elég példának József főherceg esete? Olyan jó dolga volt Alesuthon a cigánynak, hogy megirigyelhette volna a verejtékező paraszt ember. Enni inni való, cifra ruha, jó lakás. Dolgozni sem kellett érte. A telep mégis elzüllyött. Megszökdöstek a füstösök és meglopták a jöltevéjüket. Mert őket kóborlásra, korlátlan szabadságra teremtette az Isten, mint az erdők vadjait.

Vagy sikerült e a spanyol cigányt hasznavehető elemmé tenni? Ma is szikla odukban lakik; koldulásból és rablásból él az a banda, amelyet megtűrtek az országban. Legnagyobb részüket azonban kiüldözték.

Szép és elismerésre méltó tulajdonság a humanizmus. De elvégre az államok nem csak a humanizmus szolgálatáért állanak fenn. Ahol az ember szeretet és a megbocsátás veszedelmez, bizony elő kell venni az akasztófát is.

Aradmegyében letelepítettek egy esomó cigányt. De csak sátrakban s faluvégi földkunyhókban laknak. A telepen vagy másfél száz gyerek hemzseg. Most ezek részére külön iskolát állít a kormány. A tanítók kinevezésénél különös tekin-

tettel lesznek arra, hogy a cigányoknak nagy a zenei talentumuk és a kézügyességük. Talán az operaháztól visznek le karmestert és szerződtenek néhány jeles festőt is a purdék mellé, akik a legelső alkalommal ellopják a padokat, vagy ha épen kedvük szottyán, megverik a tanítókat s elrepülnek, mint a vándormadarak.

Mit gondolnak: milyen állapotok lesznek abban az iskolában, ahol százötven cigánygyerek zsufolódik össze, a pálcázás, becsukás és a guzsbakötés pedig tilos?

A cigány — az eddigi tapasztalatok szerint — csak a esendőtől fél, a kérdést tehát végleg csak a esendőr tudja megoldani. Szigorú fegyelmet és drákói szigort kell alkalmazni; rendőri felügyelet alatt kell tartani valamennyit. Más mód nincs.

Szeretnők, ha a cigánykirály, vagy országos biztos ur lejönne egy kissé hozzánk s meghallgatná azokat a panaszokat, amelyek a vándorcigányok garázdaságainak kitétt falusi emberek ajkairól áradoznak; ha megözné azokat kártételeket, amelyeket soha megtorolni nem lehet.

Az emberben felforr a düh, amikor hallja, hogy hat vakmerő rabló egy népes város közepén álló kolostort támad meg, falakat ás, lövöldöz, terrorizál, lop, rabol, gyilkol. A huszadik században!

Igen! országos biztos ur, nem merünk fegyver nélkül egyik falutól a másikig menni, mert amióta a dánosi haramiákat kényelmes börtönökben szállásolták el, azóta féktelenebb a cigány, mint valaha. Nem merünk a cigánysátrak előtt elmenni anélkül, hogy a ravaszon ne legyen az ujjunk s rettegéssel látjuk a piszkos hadat rozszant szekerein vándorolni határról határra.

Csoda volna, ha egyszer szervezkednénk s megrohannánk a cigány tanyákat?

Amerikában meglincselik a néget, ha bűnt követ el. Egyszer majd mi is lincselünk. És biztosra vesszük, hogy bocsunknak beannunket a megsértett jogrend nevében, amely minket kötelez, a cigányra nézve azonban üres semmiség.

Hét órákor zárunk.

A múlt héten adtuk hírül a közönségnek, hogy a zalaegerszegi kereskedők egy része a két legforróbb nyári hónap alatt, júliusban és augusztusban, este hét órákor bezárja az üzletét.

A magunk részéről őszinte örömmel üdvözlöttük ezt a hírt. Csak azt sajnáljuk, hogy még mindig nem az összes kereskedőkről, hanem csak bizonyos szakmabeliekről van szó, sőt még itt sincs teljes egyetértés, mert — amint halljuk — mégis akad olyan cég, amely nem hajlandó az üzletet egy órával korábban bezárni.

Amennyire ellenszenves minden olyan törekvés, amely végeredményében nem jeleut mást a munkából való szabadulásnál s a kényelem szeretetnél, ép oly érthetetlen, mondhatnám visszataszító és embertelen a szükség és haszon nélkül való versengés, tudlgoztatás és az alkalmazottaknak sanyargatása.

Származik-e abból bármire kár, ha a kereskedők üzleteiket közös megegyezéssel egy órával előbb bezárják? Haszon-e az, ha az üres boltot akármeddig nyitva hagyják?

A kereskedők, ha a záróra tekintetében megegyezésre tudnak jutni, semmi esetre sem károsodhatnak. Legfeljebb a közönségre hárul egy kis kényelmetlenség azzal, hogy meg kell szoknia a korábbi zárórát. Ezt pedig a nagy közönség szívesen megteszi, ha ezzel humánus célt szolgálhat. Legfeljebb néhány nagyon nagy ur fog

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különös fizikai hatását a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósertétrágyáival

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KŐBÁNYA: TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumpf és Tea cégtől, Budapest, IX., Üllői-ut 21. sz.

zsörtőlödni. Ezek azonban még nem képviselik a közvéleményt.

Nem kell bővebben magyarázni, hogy minő kinszenvedés a kereskedelmi alkalmazott élete a rettenetes forrásában. Ha egész napon át sok a dolga, nagyon megérdemli a pihenést. Ha pedig dolga nincs, talán még jobban nyomja a lekötöttség, a kánikulai unalom.

Szinte talányos, hogy a munkaidő mai beosztása mellett mikor van ideje a kereskedelmi alkalmazottaknak egy kis önképzésre, némi szórakozásra és pihenésre. Pedig nagyképűen szeretjük hangoztatni, hogy a kereskedőnek magasabb intelligenciára van szüksége s Magyarország kereskedelme azért nem nőhet ki a szatószkodás kereteiből, mert kereskedőink nem elég képzetek, olvasottak és tapasztaltak.

Jó volna azonban azt is megmondani, hogy az a kereskedő, akit zseni ifjú korában az iskolából a boltba adnak, azután boltot söpör és csomagokat cipel, mint segéd korán reggeltől késő estig kenyeret keres, hol vegye az időt és a módot ahhoz, hogy valamiféle magasabb ismereteket szerezzen magának?

Azt sem szabad elfeledni sem a munkaadóknak, sem a közönségnek, hogy a kereskedelmi alkalmazott is joggal igényt tarthat némi üdülésre és szórakozásra. Pedig ezekből annyi sem jut neki, mint az ipari munkásnak, aki vasár és ünnepnap egyáltalában nem dolgozik.

Vajon tönkrement-e az iparos azért, mert segédjeit kénytelen volt a vasárnapi munka alól felmenteni? Megártott-e például az angol kereskedelemnek a munkaszünet kiterjesztése?

Ahány üzletbe, különösen kisvárosi boltba nyáron benéz az ember, valamennyi üres. Ahány kereskedővel beszél az ember, az mind a pangás miatt panaszkodik. Hát akkor mi az oka, hogy a munkaidőnek egy órával való megrövidítését is nagy nehezen lehet kieszközölni? Hát bizony semmi egyéb, mint a szűk látókörű garaszkodás, a verseny tultengése, a féltékenykedés. Sokan nem attól riadnak vissza, hogy a korai zárás rájuk nézve esetleg kárral járhat, hanem attól tartanak, hogy ez a konkurrensnek hasznot hajt. Nem annyira önzők, mint irigyek. A józan és becsületes önzés minden ember gazdasági tevékenységének körében megengedett dolog. Csupa altruizmussal vagyont szerezni, sőt megélni sem lehet. A verseny tultengése azonban már az önzés megengedett határain túl ragadja az embert.

Egy régi s általánosan ismert krónikás adoma szerint József császár egy falusi korosmárosnak, aki figyelmesen kiszolgált, jutalmat akart adni, felszólította tehát, hogy kérjen tőle valamit. A korosmáros azt kérte, hogy a konkurrensét küldje el a faluból. A császár mosolygott a naiv kérés fölött s felajánlotta a szerény embernek Bécsben egy korosmárt. A császár azonban visszautasításra talált. — Nem megyek el innét — mondja a korosmáros — mert akkor a konkurrensnek nagyon jól megy.

Azt mondják, hogy így nyaratszaka kinyitják a boltokat, amelyek egész napon keresztül egy nagyot panganak, azután bezárnak. Már most nem mindegy, hogy egy órával rövidebb ideig tart a pangás?

Nem nagy sor az, amire a zalaegerszegi kereskedők egy része elhatározta magát, de mégis valami. Kezdetnek elég. A közönség pedig nagylelkűen főnököknék, ha azzal adna elégtételt a humánus főnököknék, hogy csak azokat az üzleteket pártfogolná, amelyek hét órákor bezárnak s hét óra után nem vásárolna semmit. Ugyis biztos lehet, hogy kedvetlenül szolgálják ki.

Hivatalos rovat.

I.

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város adóhivatalánál ujonnan rendszeresített egy másod oszt. irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása: a városi pénztárból 1100 (egyezerszáz) K évi fizetés, ötször ötvenkinti szolgálat után ennek 10%-a korpótlék címén.

Évi lakbér 240 (kettőszáznegyven) K.

Az ekként megválasztott irnok kötelezett tagja a városi nyugdíjalapnak.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy életkorukat, eddigi foglalkozásukat igazoló okmá-

nyokkal felszerelt s a városi képv. testületéhez címzendő sajtókezüleg irt kervényüket f. évi augusztus hó 6-án déli 12 óráig a polgármesteri iktatóba nyujtsák be.

A választás f. évi augusztus 7-én délelőtt 9 órákor tartandó képv. test. közgyűlésen fog meg-ejtetni.

II.

Hirdetmény.

Az 1909/1910. évi ebadó összeirásai lajstrom f. évi aug. 1-től 4-ig 3 napon át a városi pénztárnál közszemlére ki van téve, mely idő alatt az bárki által betekinthető és az esetleges felzárkamlások ugyancsak f. évi augusztus 4-ig beadhatók.

III.

Közhirre teszem, hogy a zalaegerszegi ügyészségi letartóztatottak szőlőkertészetéből az 1909. őszén és 1910. tavaszán eladandó ojtványokra nézve venni szándékozók szükségletüket a fogházi irodában előjegyeztesethetik.

Zalaegerszeg, 1909. évi július hó 26-án.

Dr Korbai Károly polgármester.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A Magyar Fűszerkereskedők Országos Egyesülete értesítette a soproni kerületi keresk. és iparkamarát, hogy a kebelében működő Országos Elhelyező (Budapest, József körút 60 sz.) olyképen reformálta, hogy fűszer, osemege és vegyeskereskedő segédek, utazókat, üzletvezetőket, ügynököket, tanoncokat és üzletkiszasszonyokat, pénztárosnőket díjtalanul közvetít.

Sopron, 1909. évi július hó 24-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Zalavármegye rendkívüli közgyűlése. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyát a Balatonparti vasut segélyezésére megszavazott 400.000 koronának kölcsön útján való fedezése képezte. A kölcsön fedezésére vonatkozó tárgyalások már régebben folyamatba tétettek, a közgyűlés azonban már két ízben drágának találta az ajánlatokat s az alispánt a tárgyalások folytatására utasította. Az újabb ajánlatok feletti döntés előjából hivta össze gróf Batthyány Pál főispán a rendkívüli közgyűlést, amelyen összesen tizenegy törvényhatósági bizottsági tag vett részt. Kolbenschlag Béla főjegyző előadói jelentése alapján megállapította a közgyűlés, hogy a legkedvezőbb ajánlatot a Magyar Jelzálog hitelbank tette s elhatározta hogy az ötven év alatt törlesztendő kölcsönt ott veszi fel.

Hivatal vizsgálat. Gróf Batthyány Pál főispán úr öméltósága a múlt héten a nagykanizsai városi, rendőrségi és főszolgabírói hivatalokat, továbbá a zalaegerszegi városi és rendőrségi hivatalokat vizsgálta meg, Trsztjanszky Ödön árvaszéki elnök a városi árvaszéknél tartott vizsgálatot.

Elmeorvosi kinevezés. A zalaegerszegi kórház elmeosztályának orvosává Zalavármegye alispánja Dr Halász Miksa zalaegerszegi járási orvost nevezte ki.

Előléptetés. Baiás Márton zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolai tanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszter a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Áthelyezés a vasutnál. Draveczky Árpád álmásfőnököt Túrjéről Sárvárra helyezték át.

Gyászír. Kováts Gyula, Légrad nagyközség jegyzője, a vármegyei községi- és körjegyzői egyesület elnöke, törvényhatósági bizottsági tag július 30-án meghalt, 47 éves korában. Vármegyeszerte mély részvétet keltett az érdemes férfi halála. Kováts Gyula hosszú közpályája alatt elismerést és tiszteletet szerzett magának. Mint tisztviselő példája volt a pontosságnak és lelkiismeretes munkának. Elismert tekintély volt a községi igazgatás terén. Mint társadalmi ember szeretetreméltó, uri modoru férfi. Emellett agitatórius lélek. Tevékenysége mindig új és új teret talált, ahol nemes idealizmussal szolgálhatta

a közérdeket. Községében a társadalmi élet irányító között is előjárta. Lelkedéssel magyarosított, hirdette a magyar állameszme diadalát, ébren tartotta a nemzeti szellemet a Dráván túl fekvő községben. Következetes munkáival erősítette azokat az érdekszállakat, amelyek a község népét Zalavármegyéhez fűzik s lelkes munkatársaival, a légrádi intelligenciával karöltve megvédte a népet a Horvátország elől jövő áramlatoknak még a szelétől is.

A vármegyei jegyzők egyesületének évek hosszú során keresztül az élén állott. Fanatikusa volt az összetartásnak, a kartársi viszony ápolásának, amelyért dolgozott, fáradozott, agitált, áldozatokat hozott. És aki ismeri ennek a tevékeny egyesületnek a működését, aki látta az elért eredményeket, amelyek az együttes működést kísérték, az érzi azt a nagy veszteséget is, amely vármegyénk jegyzői karát Kováts Gyula halálával érte. Méltán könnyezik meg elvesztését, mert erős oszlop dőlt ki.

A vármegyei közélet is tevékeny, mindig tette kész férfiut vesztett. Ismerte és megbecsülte őt mindenki, mert egész ember volt, aki hivatását betöltötte, kötelességét teljesítette, nemes eszök és eszmények szolgálatában töltötte el munkás életét.

Tegyük le sirjára az elismerés koszoruit, ejtsünk könnyet érte, mert életével méltóvá tette magát a mély gyászra és emlékeztetének tiszteltben tartására.

A gyászjelentést neje, szül. Czukelter Hermin és leányai, Kováts Irma férj. Zitterbarth Jenőné, Kováts Lenke és Ilona adták ki.

Halálozás. Óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra július hó 30-án Vasvárott Deutsch József rábahidvégi lakost. A megboldogult egy negyed századot meghaladó időn heresztül lakott a községben. Temetésén megjelent az egész község apraja nagyja, nem maradt száraz szem, midőn a koporsót, a gyászoló családtól körülvéve, a zalaszentgróthi rabbi megható beszéde mellett a halottas kocsi helyezették, hogy örök nyugvó helyére, Vasvárra kísérik. A halottas kocsit a résztvevők nagy sokasága kísérte a temetőig. A megboldogultban Deutsch Herman, a zalaegerszegi központi áruház tulajdonosa édes apját gyászolja.

Önkéntes tűzoltók nyári mulatsága. A zalaegerszegi önkéntes tűzoltók ma, vasárnap, délután tartják meg a Baross-ligetben nyári táncmulatságukat. Hogy ezt változatosabb tegyék és azon vendégeknek is nyujtsanak szórakozást, akik nem áldoznak Terpsihore istenasszony oltárán, tekeversenyt rendeznek, a melynek előjára tizenkét darab értékes nyeresémtárgyat vásároltak. A rendezőség, mely a helybeli kereskedő- és iparossegédek tagjaiból áll, azon buzgólkodott, hogy a megjelenő vendégek kellemesen szórakozzanak a mulatságon. A tűzoltó egyesület, emberbaráti osljaira való tekintettel, megérdemli a város s vidéke közönségének támogatást. Remélhető, hogy városunk lelkes közönsége az egyesület iránt tanusított jóakarátát a mulatságon való tömeges részvételével dokumentálni fogja. A kivonulás délután 3 órákor lesz.

Titkárválasztás a soproni kereskedelmi és iparkamarában. A soproni kereskedelmi és iparkamara e hó 27-én tartott rendkívüli ülésében töltötte be Kirohknopf Frigyes helyét. Ulein József kir. tanácsos elnök meleg részvét szavakkal emlékezett meg a kamara elhunyt titkáráról, annak kiváló érdemeiről. Bejelentette, hogy a kamara koszorut helyezte a koporsójára, testületileg részt vett a temetésen s részvétiratot intézett az özvegyhez. A társ kamarák részvét-sürgönyöket küldtek s a kereskedelmi miniszter képviseltette magát a végtisztességen. Az ülés Kirohknopf Frigyes érdemeit jegyzőkönyvileg megörököltette. — Az elnök ezután indítványozta, hogy a titkári állást a kamara Dr Taizs Károly másodtitkár előléptetésével töltsse be, miután Dr Taizs 17 évi működése alatt kiváló tehetséggel és szorgalommal töltötte be állását. Az elnök indítványát egyhangúlag elfogadták s a szakosztályok külön-külön üdvözölték az új titkárt.

Áthelyezés. Jábreczky Flórián letenyi kir. járásbírósi telekkönyvvezető hason minőségben a perlaki kir. járásbíróshoz helyeztetett át.

A Keszthelyi Gazdakörnek a földművelési miniszter ötszáz korona segélyt és tíz darab permetező s tíz darab szénkénegező gépet aján-dékozott.

A Balatoni Szövetség közgyűlése. A Balaton felvirágoztatásáért munkáló Balatoni Szövetség ez évi nyári közgyűlését a veszprémi kedves nyaralóhelyén, Almádiban vasárnap délután tartotta meg nagy érdeklődés mellett. Az elnökség jelentéséből örömmel vették tudomásul, hogy a szövetség a folyó év alatt létesítette a Balatonvidék élmezőjére nagy fontosságú zöldség- és főzeléktermelő telepét és hogy a telep máris jelentékeny szolgálatokat tesz. A szövetség a lefolyt télen harminc népies előadást rendezett és most készül hetven ilyen előadás rendezésére. Sikeresen fejezte be két gyékényfonyó háziipari tanfolyamát és Gyenesdiáson a kitanult munkásokból gyékényfeldolgozó háziipari szövetkezetet szervezett. Szepesden a szepítő egyesület és Siófokon a fürdőkonviktus megalakításánál nyújtott segédkezt. Dolgozott a tisztviselő üdülők létesítése kérdésében és több élelmiszertelep felállítását tervezi. Tizenkét közkönyvtárat eszközölt ki, melyeket a fürdővendégek is díjtalanul használhatnak. A természeti emlékek és nevezetes helyek fenntartása, illetve megjelölése dolgában szorgosau munkálkodott. Badaosonyban, Kisfaludy Sándor egykori házában múzeumot alkotott, a csobánci kurucemlékre közel másfélszer koronát gyűjtött és több a turista ügyet szolgáló forrást hozott rendbe. A geológusok, a vidéki hírlapírók szövetsége és hatvan közép- és szakiskola kirándulásánál segédkeztet nyújtott és most készíti elő a Balaton három pontján még a fürdőidényben tartandó borkóstolót, gyümölcs- és zöldségfélék kiállítását. A jelentés nagy elismeréssel emlékezett meg Darányi Ignác és Kossuth Ferenc miniszterek jóindulatú támogatásáról is, melyért a közgyűlés halás köszönetét nyilvánította, az ügyvezetésért pedig Dr. Óváry Ferenc országgyűlési képviselőnek és Cséplő Ernő titkárnak elismerését fejezte ki. Az alapszabályokat a közgyűlés akként módosította, hogy az új alapszabályokban már helyet foglalnak a szövetség újabb ügykörei is. Ezután megválasztották elnöké gróf Batthyány Lajost, alelnökké Veszprém vármegye részéről dr. Óváry Ferenc orsz. képviselőt, Somogy megye részéről gróf Széchenyi Aladárt, Zalavármegye részéről Hertelendy Ferenc főrendet. Új tiszteletbeli tagokká választották Széchenyi Viktor gróf, Burchard Béla-vári Konrád, Szűts Béla és Szávay Gyula. Pénztarossá: Rózsa Károlyt, ügyészek dr. Benkő Károlyt választották.

Alapszabály jóváhagyás. A murakereszturi gazdák szövetségének alapszabályait a magyar kir. földművelésügyi miniszter 47600/1909 szám alatt jóváhagyta.

Új hitközségi titkár. Krausz Bernátot, a zalaegerszegi izr. hitközség titkárát Bajára hasonló minőségben megválasztották; helyét Adler Lázár, polgári iskolai tanár, békési izr. hitközségi titkár foglalja el. Krausz Bernát alig egy esztendeje, hogy Zalaegerszegen működött, de ezen rövid idő alatt is sikerült neki a hitközségi tagok tiszteletét s szeretetét megszerezni. Pontos és szakavatott, előzékeny és udvarias tisztviselő volt, ezért őszintén sajnálják távozását.

Katonai gyakorlatok. Pénteken délben Zalaegerszegre érkezett a körmeneti honvéd gyalog zászlóalj, amely Nagykanizsáról három heti gyakorlat után hazafelé menetelt. A katonákon meg sem látszott a hetekig tartó fárasztó gyakorlat és a menetelés. Pénteken megpihentek és szombaton Körmenre mentek. — A zalaegerszegi honvédbuszár osztály, amely Légráduál usztatási gyakorlatot végez, augusztus 3-án tér vissza állomáshelyére.

Husvizsgáló tanfolyam. A Nagykanizsán tartott husvizsgáló tanfolyam vizsgálatát tegnap tartották meg. A tanfolyamon Zala és Somogyvármegyei községeknek kiküldöttei vettek részt. Vizsgáló biztosok voltak Mayer Ottó törvényhatósági állatorvos és Dr. Rátz Kálmán nagykanizsai városi orvos.

A Pápa—Devecser—sümegei vasut kérdésével foglalkoztak a múlt héten Pápa város intéző körei. Egyelőre csak bizottságok tárgyalták a vasut ügyét s az ősszel kerül eldöntésre az a kérdés, hogy Pápa város mennyi segínyt ad a vonal kiépítéséhez. Az érdeklődés arra enged következtetni, hogy a régóta vajudó kérdés megoldást nyer s kiépül ez a vasut is. Felmerült az a terv is, hogy a vasutat ne Sümeg, hanem Tapoleza felé vezessék, ezt azonban eljuttették, mert az előbbi vonalra már biztosítva van az

érdeklődés hozzájárulása, Zalamegye kilométerenkénti 6000 K és Csabrendek község 50.000 K segélye, míg a Tapoleza felé vezető vasut meddő, terméketlen vidéket szelne keresztül s így hozzájárulás alig volna biztosítható.

A Varga—Szakony-féle ügy vége. Olvasóink élénk emlékeztetésében lesz az a koremsai jelenet, amikor Varga István zalaegerszegi bádógos Szakony István ügyintéző bérkocsissal valami csekélység fölött összeveszett s ezt forgópisztolylyal meglötte. Ezen ügyben mult esütörtökön tartotta meg a kir. törvényszék a vég-tárgyalást. A tárgyaláson megállapított adatok szerint Varga István és Szakony István mult május 28-án együtt tekézték a Berzsenyi-utcai Cselesznyik-féle koremsa udvarán. Mikor már beesteledett s a tekéztést abba hagyták, betértek a koremsai helyiségbe s ott folytatták az ivást. Varga már reggel több koremsában ivott s be volt esipve. Az ivóban Varga és Szakony évődtek egymással, de eleinte teljesen tréfás színezete volt a dolognak. Szakony a tanuk vallomása szerint később éles szavakkal támadt Vargára, majd a földhöz teremtette. A bádógos szemére hánytá Szakonynak, hogy egy évvel ezelőtt a Bekk Mihály koremsájában is bántalmazta, hagyjon neki most békét. Szakony azzal vágott vissza, hogy ha valami baja van vele, menjen ki az udvarra, ott elvégezhetik. Varga ki is ment. Hogy mi történt az udvaron, senki sem tudja. Egyik tanu annyit halott, hogy Szakony fenyegette Vargát, hogy areul üti. Csakhamar visszatértek a vendégszobába, ahol Szakony leült s tovább ivott, Varga pedig haza sietett, forgópisztolyt hozott s azt kétszer Szakonyra sütötte. Az első lövés esütörtököt mondott, a második azonban Szakonyt a nyakon találta. Szakony 21 napig gyógyuló sérülést szenvedett. Az orvosok szerint véleménye szerint Varga István, aki már korán reggel kezdett inni, s estére kelve nagyon ittas volt, epileptikus rohamban szenved és egyébként is kimutathatólag terhelt, szabad akaratának nyilvánításában nagy fokban gátolva volt. Szakony folytou ingerelte, kenyértelen koldusnak nevezte, ezért hirtelen való fellobbanása könnyen elragadhatta s indulatát fékezni nem volt képes. A kir. törvényszék a fenfőké enyhítő körülményeket figyelembe véve, 4 hónapi fogházra s politikai jogainak 3 évre való felfüggesztésére, valamint 41 korona kár s a felmerülő tartási költségek megfizetésére ítélte. A letartóztatás idejét, 2 hónapot, a büntetésbe beszámították.

Szerencsétlen esés. Tóth Katalin vőgyifa'ui szolgáló a kepehordásnál segédkezett. Fent állt a magasra rakott szekéren, amikor a lovak megindultak s a leány lebukott. Nyakát törte s azonnal meghalt.

Zöldség árulás. Kisfaludi Pál és Szigeti Béla, a „Mándi“ réten berendezett konyhakertészet bérlői már megkezdették a helybeli piacon való zöldség árulást. Naponként nagyobb mennyiséget szállítanak s bocsátanak áruba. Ezentul a zöldségféléket nevezettek olyan tömegben szállítják piacokra, hogy a fogyasztó közönség szükségletét fedezni képesek lesznek. Tekintettel arra, hogy nevezett kertészek a város bérlői s hogy kezdő emberek, közönségünk szivesebben támogathatja őket, mint az idegeneket.

Életmentés. A napok óta tartó kánikulai meleg sok embert esalt a Zala hős habjaiba. A folyó partja egész nap tele van fürdőzőkkel, különösen gyermekekkel. A legtöbb egyedül, minden felügyelet nélkül megy a Zalára és gyakran vannak életveszélynek kitéve, mert nem tudnak uszni s a szeszélyes meder mélységei elnyeléssel fenyegetik őket. A rendőrség elismerésre méltó buzgósággal üldözi a felügyelet nélkül fürdőző gyermekeket, de sikertelenül; mikor a gyerekek meglátják a rendőrt, amugy meztelenül, ölkében a ruhájukkal, átmennek a tulsó partra és elmenekülnek, hogy csakhamar ismét belevevessék magukat a vízbe. A mult héten 2 gyermek élete forgott a kismalomaál veszélyben. Egy iparosnak a fia majd belefult a vízbe, csak az utolsó pillanatban vette ki egy iparossegéd. Másnap, vasárnap délután pedig Hollósi Györgynek Feri nevű 9 éves fia kiesibe mult, hogy ugyanott a vízbe nem fult. Német Ferenc, Szinger Tóbiás bádógos mester inasa ugrott utána és szerencsésen kimentette.

Megszökött körjegyző. Pranger György zalaesányi körjegyző július közepén eltávozott a

községből s azóta nyoma veszett. A jegyző szökését a zalaszentgróti főszoigabiró által fogantatosított hivatalvizsgálattal hozták összefüggésbe. Az a hir terjedt el, hogy Pranger hivatalos pénzeket sikkasztott, felesége hozományát is magával vitte s a zalaesányi tanítónóvel megszökött. A hir azonban, amint a vizsgálát megállapította, nem felel meg a valóságnak. Hivatalos pénz egyáltalán nem hiányzik s Pranger feleségének hozománya is meg van az utolsó garasig. Sőt még a jegyzőnek van a községeken követelése, mert általánvát nem vette fel s 200 korona pótdótt a sajátjából előlegezett. A bírók azt állítják ugyan, hogy mintegy 300 K szabályszerűen nyugtázott összeget nem kaptak meg, de ezt az összeget is meghaladja Pranger követelése. A jegyző fiókjaiban megtalálták a községek takarékpénztári könyveit is. Pranger György szökésének indító oka a szeralem. Főris Erzebe tanítónóvel viszonya volt, de szülei rábeszélése folytán májusban mégis mást vett nőül. Azóta ivott s hivatalát is teljesen elhanyagolta. A tanítónó eltávozott Zalaesányból s ugy látszik, Pranger utána szökött. Talán csak randevuról volt szó, amely hosszura talált nyulni. Pranger Györgyöt a mult héten Siófokon látták, de azóta nyoma veszett.

Bicskázás. Megint erről a speciális magyar szerszámról szól az ének. A bicskáról, mely olyan sok esetben hoz szerencsétlenséget s tesz rabbá fiatal, viruló, munkás embereket. A bicska talán sehol a világon nem szerepel mulatságokon annyit, mint hazánkban. A minap Söjtörön szomorú szerepe jutott ennek a veszedelmes eszköznek. Az eset ugy történt, hogy Söjtörön bucsu volt. Grünfeld Miksa koremsárosnál többen mulattak, köztük Baksa László ottani legény is. A legények a koremsárossal valami miatt összeszólkáltak, Baksa közbélepett, hogy a vizályt, mely már verekedéssé látszott fajulni, kiegyeulitse, miközben egy szentlászlói legény, kit Baksa nem is ismer, bicskát rántott elő s Bakst több helyen megszurta. A súlyosan sérült legényt orvoshoz kellett vinni, a ki sebeit bekötözte. Állapota aggasztó.

Kivándorló csempészek. Muraszombathól írják, hogy leleplezték két fuvarost, akik az utlevél nélküli kivándorlókat csempészték át a határon. Nemesak Vasmegyéből, hanem Zalából is sok kivándorló szökött meg a határrendőrség ellenőrzése elől olyanformán, hogy kocsiu utaztak át Steierba. A kivándorlók nagyon jól tudták, hogy a határrendőrök csak a vasutállomásokra vannak beosztva, tehát volt annyi eszük, hogy a vonaton való utazás helyett a kocsiúást és gyaloglást válasszák. A lendvai járásból többnyire gyalog mentek át a muraszombati járásba, hol mindig akadt fuvaros, a ki néhány hatosért átsempészte kocsijával a határon a szökevényeket, sőt ez a munka egész jó foglalkozásnak bizonyult. Végre a muraszombati esendőrségnek feltűnt, hogy Rítuper István és Temlin Ferenc gesztenyési gazdák kocsijai igen sűrűn fordulnak meg Steierben és habár mindig ülnek rajtuk néhányan, visszafelé már csak egyedül ülnek a gazdák a szekéren. A esendőrök kihallgatták a két fuvarost s valamásukból megállapították, hogy többnyire katonaköteles ifjakat és kiskoru lányokat csempészték át a határon. A fuvarosok ellen az eljárást megindult.

Szerencsétlenség a mezőn. Vas Rozália aratómunkás volt Nagy Lajos esehimindszeuti birtokosnál. Az aratók ebédjét naponkint más nő hordta ki a mezőre. Mult szerdán Vas Rozália lett a soros. Ez bement a faluba, fejére vette a telerakott kosarat és vitte ki az ebédet. Kierve letette a kosarat és egyik barátójjával kergegetőzni kezdett. Amint ide oda ugráltak, Vas Rozália a közelben a földön heverő kaszába ugrott, mely jobb alszárát kettéhasította. Az aratók segítségére siettek, bekötötték a vérző sebet és beszállították a zalaegerszegi közkórházba.

Agyonültötte az urát. Sajnai János marhakereskedő a nagykanizsai hetivásáron járt a feleségével. A vásár jól sikerült s a házaspár ennek örömeire jól becsipett a szentgyörgyvári hegyen. Borközi állapotban azután összeveszték s az ittas asszony kapával rohant még ittasabb urára, akít ugy vágott halántékon, hogy menten meghalt. Az asszonynak Sajnai volt a harmadik ura s azt mondják róla, hogy rettenetes természetű hölgy, aki mind a három férjét vérgiszekirozta.

Harcias békeltetés. Sattler Oszkár nagykanizsai festő három budapesti munkást szerződtetett, akiknek azt ígerte, hogy két hónapig foglalkoztatja őket. Sattler azonban egy heti munka után elboosította a munkásokat, amiért ezek feljelentették őt az ipartestületnél. Összeült a békeltető bizottság, megjelentek a munkások és Sattler jogász fia. A tárgyalás alatt az ifjú jogász annyira dühbe gurult, hogy az egyik munkást megütötte. A munkások az ifjú Sattlernek támadtak, de szerencsésen sikerült az általános verekedést megakadályozni. A tárgyalást csak rendőri assistenciával lehet tovább folytatni.

Eltűnt örült. Zserdén István nagypalmai lakosnak István nevű 27 éves örült fia a múlt napokban a szülői háztól eltávozott és azóta hírt nem adott magáról. Az apa állítása szerint az örült fia nyulánk természetű, nőtlen, barna arcu, szőke haju s bajuszu, szakálla nincsen. Hazulról történt eltávozásakor fekete kalapot, fehér durva vászoninget, ugyanilyen vászongatyát, fekete mellényt és sötétkék kötényt viselt. A fiu esendes természetű, magába zárkózott.

Uj telefon kapcsolatok. A pécsi pósta- és távirat-igazgatóság értesítette a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamarát, hogy július 20-tól kezdve Nagykanizsa távbeszélő központ Fehring, Feldbach, Gleisdorf, St. Ruprecht a. Raab, Radegund és Weiz, Zalaegerszeg pedig Feldbach és Weiz osztrák távbeszélő központokkal közvetlen esereforgalomba lépett. A díjszabás Nagykanizsa és Weiz vagy Radegund, valamint Zalaegerszeg és Weiz között 3 percig tartó közönséges beszélgetésért 3 K, a többi forgalomban 2 K. Sürgős beszélgetés díja a közönségesnek háromszorosa.

Leesett a boglyáról. Fandl István öt esztendő bérésyereket Fakos pusztán felmászott egy magas szénaboglya tetejére, megcsuszott s oly szerencsétlenül zuhant le, hogy rövid idő múlva meghalt.

Erdészeti államvizsgák. A folyó év őszi erdészeti államvizsgákat tartanak Budapest-n, amelyhez a kérvények 1909. évi augusztus hó végéig az elnökség címére (V. Zoltán-utca 16.) felszerelten beküldendők s pedig bérmentve. Utóbb beérkező kérvényeket nem vesznek figyelembe.

Tévedés a személyben. Petrovsky József dióskáli kocsis alaposan elverte Farkas Sándor gazdalgényt. Farkas boszut akart állni s egy sötét éjszakán belopózott az istállóba, ahol Petrovsky aludt. A szuszogás irányába ment s egy hatalmasat ütött. Az ütés nyomán ordítás hangzott, de a hang nem Petrovskyé volt, mert az ütest nem ez, hanem egy munkás kapta, aki aznap az istállóban halt. A szegény véletlenül került a csávába s 35 napig feküdt a kórházban. A bíróság ezért három hónapi fogházat szabott ki Farkas Sándor terhére.

Elgázolás. Nadrai Vendel béres Dr Czinder István zalaegerszegi ügyvédnek az ugynevezett „Paterdomb” alján levő pajtájához gabnát szállított szekéren. Nadrai egy darabig a mezei dűlő uton haladt és csak mikor a saját ingatlanuk vonalába ért, tért le az utról, hogy a saját földjükön érhesse el a pajtát, ahol a gabnát le akarta rakni. Ebben a pillanatban ért oda a botfai urodalomnak egy fiatal kocsis kocsi-jával, aki olyan vigyázatlanul hajtott, hogy a szekér után ballagó Nadrait elgázolta. A szerencsétlen béres súlyos sérüléseket szenvedett és be kellett a kórházba szállítani. A vigyázatlan kocsis ellen megindították a bünvádi eljárást.

A vasuti kocsihiány megelőzése érdekében. A magyar államvasutak igazgatósága a soproni kereskedelmi és iparkamarához intézett átiratában annak a nézetének ad kifejezést, hogy az ősszel várható tömeges áru- és terményszállítások, továbbá a folyamatban levő vasuti nagy beruházási munkálatokhoz szükséges anyagoknak állandóan nagy tömegben való szállítása a vasut teljesítőképességét előreláthatólag rendkívüli mértékben igénybe fogják venni.

A MÁV. vezetősége minden alkalmasnak látszó intézkedést megtett esetleges forgalmi zavarok megelőzésére, mindamellett a bekövetkező kocsihiánnyal s az ebből eredhető szállítási nehézségekkel szemolni kell.

A máv. igazgatóságának fölkérése folytán a soproni kamara tehát külön körlevélben azt ajánlja kerülete nagyobb ipari és kereskedelmi cégeinek, hogy a részükre elszállítandó s szál-

lítási időhöz nem kötött tömegáruk (épület és tűzifa, szén, só, érc, kő stb.) zömét még a nyár folyamán, mindensetre azonban az erősebb őszi forgalom bekövetkezése előtt, folyó évi szeptember hó közepéig, lehetőleg elszállítsák.

Váltóhamisító ügynök. Szuper József géplakatos Vasvárról származott Nagykanizsára. Miután jó ismerős volt Vasvár vidékén, időnként kirándulásokat tett a falvakban s mint ügynök járt a gazdák nyakára. Megrendeléseket gyűjtött gazdasági gépekre és eszközökre, a vételár biztosítására pedig kisebb összegű váltókat állított ki. Eddig rendben lett volna a dolog. Szuper azonban egy kissé meg is reparálta a váltókat. Hol elől, hol hátul egy egy számot ragasztott az összeghez s így adta be a vasvári takarékpénztárba. A gazdák neve elég jó volt, tehát a váltókat leszámították. Feltűnt azonban, hogy ezek a váltók folytonosan szaporodnak. Kisebbségekről szóltak ugyan, de olyan sok gyűlt össze, hogy a Szuper által felvett összeg meghaladta az 5000 koronát. Mostanában azután a váltók mind lejártak s amikor a gazdák megkapták az óvást, csodálkozva látták, hogy az összeg megnövekedett. Elmentek tehát a pénzüntézethez, ahol kisült a térpisság. Szupert tehát feljelentették. Az ügynök ur azonban megszökött, de a csendőrség hamarosan kézrekerítette. Szuper beismerte, hogy száznál több váltót hamisított.

Egy új növénybetegség fellépte. A terményeinket fenyegető különböző betegségek most egy újabbal szaporodtak. Ezuttal a kukoricán észlelték a délvidéken egy új, eddig ismeretlen betegséget. Ez a nyavalya a kukorica gyökereit támadja meg és pusztítja ijesztő mérvben. Nálunk Zalaegerszegen meg az uborka gyökerein észlelték olyan pusztítást, a mitől a kertekben az uborka kiveszett. A Muraközből küldtek mintát a rovartani állomásra a betegség okának megállapítása végett. Ugyanezt kellene az uborka gyökereivel is tenni.

Magdolna vásárunkra felhajtottak 200 db bikát, 445 db tehenet, 780 db üszőt, 970 db ökröt, 475 db tinót, 320 db borjút és 181 db lovat, esiköt, összesen tehát 3371 darabot. Ezek közül eladásra került 1318 darab, tehát az összes felhajtott állatoknak 25,5 százaléka. Az árak következőképen alakultak: magyar fajta jármos ökör: első minőségű 800—1200 K, közép minőségű 700—800 K, alárendelt minőségű 600—800 K, hizlalásra I. minőségű 500—700 K, tarka jármos ökör első minőségű 850—1300 K; közép minőségű 750—1100 kor., alárendelt minőségű 650—750, kimustrált hizlalásra 600—700 kor. Magyar fajta tinó 2 évesig 560—600, 3 évesig 600—700, 4 évesig 650—900 kor. Tarka tinó 2 évesig 600—700, 3 évesig 700—800 kor. Magyar fajta tehén friss fejős 90—220, borjas 100—300, levágásra 80—250 kor. Tarka tehén friss fejős 100—280, borjas 120—300, levágásra 80—260 kor. Magyar fajta üsző 2 évesig 90—240, 3 évesig 100—300, előhasu 120—340 kor. Tarka üsző 2 évesig 130—340, előhasu 140—360 kor. Borjú szopós 16—50, választott 15—35 kor. — Lovak: igásló I. r. 160—550, II. r. 140—550, III. r. 130—300 kor. Nehéz kocsi 150—500, könnyű 120—320, hátsó 500—1000, levágásra 30—80 kor. Csikó: 1 évesig 80—180, 2 évesig 120—300, 3 évesig 200—500, 4 évesig 300—600 korona. Állattenyésztésünknek az elmúlt esztendő, de az ideje sem kedvezett. A szarvasmarha állományunk nem volt elegendő takarmánya s a takarmányhiány következtében a szarvasmarha ára tetemesen esökkent. A kis gazdának egyik fő jövedelmi forrását az állattenyésztés képezte mindig, most kénytelen állatállományát leszállítani, mert megint takarmányhiányt néz eléje. Hazánk állatállománya a nagy kivétel következtében is tetemesen megcsappant. Kivételünk első sorban Ausztriába, azután Olaszországba irányult. A múlt 1908. évi augusztus hó 1-től 1909. március 1-ig kivittek tőlünk: vágó ökröt 8204, igás ökröt 1090, vágó bikát 4724, vágó tehenet 8823, tinót 23082, üszőt 21036, borjút 1040 darabot, összesen 67999 darabot. Hét hónap alatt tehát majd hetvenezer db szarvasmarha került Magyarországból külföldre. Ennek a nagy kivitelnek valószínűleg hatása lesz az őszre, amikorra jelentékenyen emelkedő árakra számíthatunk s a fogyasztóközönség alighanem drágán lesz kénytelen a húst megfizetni, főképp akkor, ha az idej sarjatermés az előző hetek

esőzései következtében a múlt évinél jobban sikerül.

Időjárás. Rekkenő volt a forróság az egész héten. Az átízott levegő égetett, mint a fűtőt kemence. Szélesedő uralkodott s felhőtlen maradt a láthatár szerdán estig. Szerdán este 8 óra felé rövid ideig tartó záport kaptunk, amely felüldítette a növényzetet s lehűtötte a levegőt. Csütörtök reggelre teljesen kiderült s azóta újra rekkenő forróság uralkodik.

Talált tárgyak. A zalaegerszegi piascon egy fekete bőrrésznét (6951 és 7852 számú zálogjegyekkel) és egy sátorponyvát tláltak. A talált tárgyak a rendőrségnél vannak.

Tömeges sertés elhullás. A sertések között mindinkább terjedő orbánc betegség ellen határozott védelmet nyújt a sertéseknek védőoltása. Ott, ahol a gazdák az alig számottevő költségeket nem sajnálták s sertés állományukat beoltatták, ritkán fordult elő betegség még kevésbé elhullás. Ezen tényből kiindulva, a vármegye alispánja rendeletet boesátott ki a vármegyei tisztviselőkhöz, hogy figyelmeztessék a népet a sertésorbánc ellen való védőoltások hasznos és szükséges voltára és igyekezzenek odahatni, hogy a nép barátkozzék meg azzal a gondolattal, hogy sertéseit beoltatja.

Tűz. Taliándörögdon két kis gyermek játszott. Gyufát keritettek s kegyeret akartak sütni. Tűzet raktak tehát a pajta mellett. A pajta teteje csakhamar lángokban állott s néhány perc alatt már lobogott néhány ház teteje is. A falu népe rettenetes erőfeszítéssel dolgozott, hogy a tüzet lokalizálja; a szomszédos községek tüzoltói is a helyszínére siettek, de ennek dacára 14 ház égett le. A kár meghaladja a negyvenezer koronát.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

alkalikus natron-lithionos gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: huyasavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és huyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Budapest V. József-körút 60.
Főraktár: Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszeg
 Kapható: gyógytárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Altiszteket keres a hadsereg. A hadseregben ezideig is nagyon kevés a továbbszolgáló altiszt s a hiány még érezhetőbb lesz akkor, ha a hatonai szolgálat két évre redukálódik. A reform az eddigi létszámnál több altisztet igényel, hogy a legénység a rövidebb szolgálati idő alatt intenzívebb kiképzésben legyen részesíthető. A miniszter tehát már most keresi a továbbszolgáló altiszteket. Az önkéntes jelentkezés előmozdítására az anyagi és társadalmi előnyök nyújtása s az a jövő kilátás szolgál, hogy az önként elváltalt katonai szolgálat elsőbbségi igényt biztosít polgári közszolgálatok elnyerésére. Az anyagi előnyök közé sorolható az a biztos kilátás is, hogy a továbbszolgáló altisztek nemcsak a saját személyüket, de családtagjaikat ért sorscsapások, (balesetek, súlyos betegségek, műtétek, elhalálozások) esetében oly mérvű pénzübeli segélyezésre számíthatnak, amellyel a sorscsapások által okozott anyagi zavarokból kimenthetők. Ily esélből létesült az 1906. évben a közös hadseregbeli s az 1907. évben a honvéd altisztii segély-alap. Mindezen szép biztatások dacára azonban nagyon kevés a jelentkező. Ennek persze sokféle okát lehetne találni, mi azonban azt hisszük, hogy egyrésztől a hadsereg osztrák szelleme, másrésztől a silány javadalmazás azok a generális okok, amelyek miatt nem tud a hadsereg elég altisztet kapni. Az altisztek helyzete nem olyan rózsás, mint a miniszter festi és bizony nem esoda, ha a magyar fiuk idegenkednek a tovább szolgálatól. Először biztosítani kellene az altisztek társadalmi s anyagi helyzetét, akkor nem hangzanék el hiába a miniszter felhívása.

Véres verekedés. Csordás Boldizsár karosi hegypásztor feleségét agyon törve zúzva vitték a kórházba. A feje be van zúzva, a teste tele súlyos sérülésekkel. A nyomorult asszony nem tudott egy szót sem szólni, mert napok óta eszméletlenül feküdt. Csak hozzátartozói mesélték el a rémes esetet. A hegypásztor legény fia munkából ment hazafelé, Sós József karosi lakossal és ennek fiával. Utközben összeveszték s hamarosan verekedés támadt. A két Sós nekiesett Csordásnak, aki végre megfutamodott s haza menekült. Sósék utána. Ottthon elérték s az udvaron úgy össze vissza verték, hogy összeesett. Csordás Boldizsárné fia védelmére sietett, a két Sós azonban őt is alaposan elpálolta úgy, hogy ágnak dült.

A Néptakarékpénztár

Részvénytársaság Nagykanizsán Főter,
Bayer-cukrász-féle ház

Saját tőkék 830.000 K.

Szerződéses viszonyban
a Magyar országos központi takarékpénztárral, Budapesten

Saját tőkék 25 millió K.

Elfogad betéteket

takarékkönyvre 4 1/2 %
kamatra, folyószámlára
megállapítás szerint;

Leszámítol

pénzületi, kereskedelmi és ipari tárcaváltókat a legutóbbi kamatláb mellett.

Engedélyez váltó- és folyószámla hitelt.

Előleget ad

mindennemű értékpapírra, vidéki pénzüintézetek- és iparvállalatok részvényeire, **arany- és ezüstművekre és ékszerekre;**

Kötelezvényre

kölesönt ad **segélyegylete keretében** hetenkénti visszafizetésre.

Jelzálogkölcsonöket

ad házra, telekre, földbirtokra;

a Magyar országos központi takarékpénztárral

való szoros összeköttetésénél fogva, a legelőbban és legelőnyösebb feltételekkel nyújt 10—50 évig terjedő

törlesztéses jelzálogkölcsonöket készpénzben vagy záloglevelekben.

Már fennálló jelzálogkölcsonöket előnyös

feltételek mellett convertál.

Elfogad a banküzlet körébe tartozó mindennemű megbízásokat.

Felvilágosítások mindenkinek készséggel adnak.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.

Telefon-szám: 126.

Eljegyzési-
Lakodalmi-
Damast-
Eolienne-

Selyem

és „Henneberg”
selyem 1 K 35 f-től
feljebb bérmentve és
vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Piaci árak a legutóbbi hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor-tól	Kor-ig
búza		13.10	—
rozsa		9.10	—
árpa		7.50	—
zab		8.75	—
tengeri		8.50	—

Felölös szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

2 szobából
álló szép udvari
lakás

azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítás
UNGER ANTAL
könyvnyomdájában.

A tapolczai zárda leánynevelő intézetében

szerény feltételek mellett növendékek vétetnek fel, a gyermekek polgári iskolára előkészítetnek, ezenkívül zongora és német nyelvből külön órákat kapnak.

Cím: **Főnöknő, Tapolcza.**

(Zalamegye) Zárda.

Hölgyek

és

anyák figyelmébe!!

A tavaszra megérkeztek az elképzelhető legszebb gyermek-ruhácskák, tavaszi gyermek-kabátok, köténykék luster- és vászon kivitelben 1—14 évesig.

Női blousok, aljak és pongyolákat

úgy raktár-áruban, valamint mérték után a n. é. hölgyközönség nálam legelőbban beszerezhet.

Lusker Jánosné.

Egy jó házból való fiu tanulóul

azonnal felvétetik UNGER ANTAL
könyvnyomdájában
Zalaegerszegen.

Középkorú és megbízható főzőnő

felvétetik egy kereskedői háznál, ahol az urnő üzletileg van elfoglalva s háztartását egy cselédleány segélyével egy megbízható nőre óhajtja bízni. Cím a kiadóhivatalban.

Pollitzer sérv- ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdennöttek és
amputáltak részére.

Budapest, IV. Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

— Szabadalmazott sérvkötők
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legelőbb minőségekben, orvosilag ajánva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

A zalamegyeiek talál- kozó helye Budapesten

Kaszás Lajos

nagyvendéglője,

amely a népszínházzal szemben,
Rakóczi-ut 44-ik szám alatt van.

o o

Kaszás Lajos nagyvendéglőjét teljesen újra alakította, téli kerttel s tükörteremmel kibővítette, úgy hogy az minden kényelmet biztosít.

Kéri a földiek támogatását.

Páratlan magyaros konyha.

Kitünő zalai, csopaki, badacsonyi,
továbbá somlyói borok.

Tisztelettel

KASZÁS LAJOS.

Két évi jótállás!

4, 6, 8, 10 korona.
Ara tucatanként

Az elírusító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummigyár Wien II/150. Praterstrasse No. 57.

Vajmesteri állást

keresek azonnali belépésre, esetleg gőzgéphez nagyobb forgalmu üzembe. — Érték mindenféle gép javításához. Ajánlatokat a következő cím alatt kérek:

Vajmester, Tófej, Zalamegye.

Sürgöny!

Haza jöttek a katonák Boszniából, de az nem okozott oly feltűnést, mint mikor a napokban 12 előkelő háziasszony azt a határozatot hozta, hogy ameddig Zeisler ily jó izü

házikenyeret

árusít, mi bizony nem sütünk kenyeret.

Féjemet is mintha kicserélték volna, olyan meglegedett, mióta

hétfőn reggel

jó kávé s süteménnyel lepem meg, amelyet szintén Zeislernél (Wlassics Gyula-utcában) veszek.

A híressé vált

Ropsz-gyorsfőző

nálam kapható és vételkényszer nélkül bárki által megtekinthető.

Kiváló tisztelettel

Zeisler R.

fűszerkereskedő.

A francia kozmetika diadala.

Teljes keblet kap a **LAVALIER ELIXIR** használata által.

Különböző használandó, biztosan ható készítménye Lavalier-nek, Páris. Ára palackonként 8 K.— Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszerekkereskedésekben, vagy utánvételt a Lavalier-raktár Felix Parker utcáján, Wien, I. Karlsplatz 3.

2 csomag rendelésnél portómentesség.

Egyedüli kiváló vásárlási alkalom rövid-árúban kereskedők és házalók részére. Szétküldés magánosoknak is.

40—45 mtr.

maradék csak 16 K.

Bluz-szövet (angol zefir) 80 cm. széles, legújabb fűző mintá. **Divatzeфир** ruhák, bluzok és ingek részére. **Kanavász** ágyhuzatokra (eleven színekben) **Oxford** férfingekre (rendkívül tartós minőség) szintartó flanel férfi és női fehérneműre. **Kék vászon** konyhakötény és háziruha részére. Maradék hossza 6—15 méter. Hibánélküliségért, moshatóságért és legjobb minőségért jótállás. **Az összeg azonnal visszaküldetik, ha az áru nem tetszik és ez esetben a csomag bérmentetlenül is elfogadtatik.** Legkisebb rendelés egy postacsomag, 40—45 m. utánvét mellett. Megrendelésnél a kívánt árucikk is kiválasztható.

STEIN S. vászon - NACHOD (Böhmen)

Ajánlok továbbá elsőrendű, a legfinomabb keletgyéhez való fehérített rmburgi vásznat és fehérített köppert alsóruhákhoz, 10 méter tetszés szerint összevágatva 18 korona 50 fillér.

Szőlő eladás.

Várhidy Lajos ur pipahegyi szőlőjének kisebb részletekbeni eladásával megbizattam, ennél fogva azt felosztva jutányos árban eladom. Felosztási terv és a feltételek nálam megtekinthetők.

Vöczköndy László.

HIRDETÉSEK

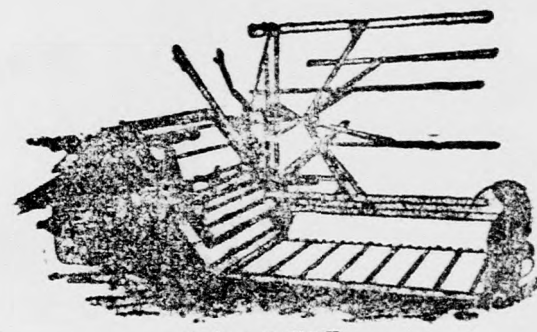
felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN

Egy régi, jó forgalmu bolthelyiség lakással együtt augusztus 1-ére kiadó Németh Gábor kályhás mester urnál, Csányi-utca 18-ik számú házában.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszáló és kévekető aratógépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

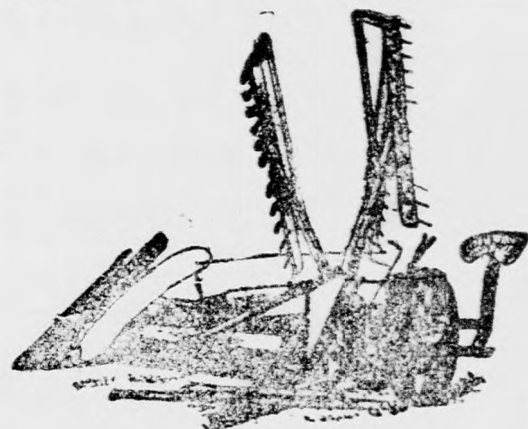
kévekető,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

fűkaszáló,

aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,

északamerikai fűkaszáló- és aratógépgyár.

!!! A világ legerősebb gyártmánya !!!

Verérképviselő: Kornstein Gyula Sándor BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 23 sz.

Utazók és ágyutatók uton nincsenek.

Közvetlen kérdések kérdések kéretnek.

Kitüntette:

az ezredéves kiállításon kiállítási éremmel,

1896 május 14-én az Országos Iparegyesület által díszéremmel.

KESZLI FERENC

butor-asztalos

Zalaegerszeg, Csányi-utca 41. sz.

Kitüntette:

az 1900 évi párizsi világkiállításon ezüst éremmel,

az 1904 évi soproni kiállításon arany éremmel.

Raktáron tart és megrendelésre készít

BUTOROKAT

intarziai berakással, kiváló minőségű anyagból, ugymint: tölgy, bükk, dió, eseresnye, szil, kőris, jávor, mahagóni, amerikai dió, és körtefából.

Eladó boros hordók!

⊕

Kitünő minőségű, rövid idő óta használatban levő boros hordók **nagy mennyiségben** kerülnek nálam eladásra.

500—800 ltr nagyságu gesztenyefa és tölgyfa hordók;

1200—2000 liter nagyságu ászokhordók tölgyfából.

⊕

Megkeresések hozzám intézendők:

Klein Iván

borbizományos
TAPOLCZA (Balatonvidék.)

Vadászközönség figyelmébe.

Nagy választékom van **új vadászfegyverekből, új forgópisztolyokból, flóbertekből**, mindennemű töltényekből és jókarban levő fegyverekből.

Elvállalom kezesség mellett fegyverek szakszerű javítását, barnítását, beégetését.

Raktáron varrógépek, kerékpárok, új és jókarban levők.

Elvállalok

mindennemű épület- és díszmű-lakatos munkákat, díszkapukat, sárkerítéseket.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH IMRE

kereskedő
Zalaegerszeg.

Eladó

egy drb 15 soros
egy drb 13 soros
Kühne-féle
Mosoni Drill

keveset **vetőgép** jutányos
használt áron.

Bükk- és cserhasáb

leszállított áron **EITNER SÁNDOR**
salomvári gazdaságában.

„Evoe“

haj-
csodaszer
bizonyíthatólag
hatásos.

Kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer. »Evoe« erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növeését. Egy nagy üveg ára, igen kiadós, 5 korona, három üvegé 12 korona.

„Evoe“-csoda-krém ránc, vimmerli, redő, bőratka ellen Nagy tégely 4 korona.

„Evoe“ keleti szépitőszappan 1 kor. — Utánvétellel.

Az „Evoe“-társaság főraktára:
Wien, II—518. Praterstrasse 518.

Védjegy: „Morgony“

A Liniment. Capsici comp., a Morgony-Pain-Expeller patlióka

egy régiónek bizonyult házszer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kísérvényél, osztrák és magyarországi bedörzsolésköppen használtva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt beavatkoztok óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Morgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 filler, 1 kor. 40 f. és 2 korona és égszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Yrák József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerárára az „Arany országhoz“, Prágában.
Németországban: 5. von. Minőségügyi vizsgálat.

Ritka

alkalom
még
rövid ideig!!

!

alkalom
még
rövid ideig!!

Finom férfi gypju kalap	3 K-tól feljebb
» » nyútszór »	5 » »
» » cheviot öltöny	25 » »
» gyermek lüster »	9 korona
» » mosó »	3 »
Férfi pique elejü ing	2.70 »
» szines » »	2.80 »
» angol sephier »	4.50 »
» selyem nyakkendő drb	— .50 »
» glacé-keztü párja	2.40 »
» kötött harisnya párja	— .42 »

Megtekinthető vételkényszer nélkül

KOREIN VIKTOR

„KALAPKIRÁLY“-nál.

Alkalmi vétel!

ÉRTESÍTÉS.

Olcsó árak!

Van szerencsém a n. é. építő- és építető közönség szives tudomására adni, hogy **zalalövői deszkametszőmön** jó minőségű, zsiros-, vörösfenyő-deszka, padló, heveder, lécz, valamint asztalosok részére legjobb minőségű fehérfenyő deszka és padló, valamint tölgy-deszka és heveder **régi árait**, a felhalmozódott nagy kész-
————— letem miatt —————

mélyen leszállítottam.

Tehát aki faanyagszükségletét **olcsón, jutányosan** akarja beszerezni, az

== zalalövői metszőmön ==

meglepő olcsó árak

————— mellett eszközölheti. —————

Nagyobb vételeknél külön árendedmény!

Tisztelettel

FRIM JÓNÁS

gőzfűrésztulajdonos
Zalalövőn.